

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 183/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť B. K., L.; M. L., L., a O. Š., M., zastúpených advokátkou JUDr. M. F., PhD., M., vo veci namietaného porušenia základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného pozemkového úradu v Liptovskom Mikuláši v konaní o reštitučnom nároku podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. K., M. L. a O. Š. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2009 doručená sťažnosť B. K., L.; M. L., L., a O. Š., M. (spolu ďalej len „sťažovateľky“), vo veci namietaného porušenia základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Obvodného pozemkového úradu v Liptovskom Mikuláši (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) v konaní o reštitučnom nároku (ďalej len „reštitučné konanie“) podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o reštitúciách“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žiadosťou z 27. decembra 2004 podanou obvodnému pozemkovému úradu sa sťažovateľky v rámci reštitučného konania domáhali vrátenia pozemkov po ich právnej predchodkyni. O predmetnom reštitučnom nároku sťažovateľiek obvodný pozemkový úrad už dvakrát rozhodol, a to rozhodnutiami sp. zn. 396-2007/00192-24 VM z 26. júna 2007 a sp. zn. 374-2007/00192-20 VM z 31. mája 2007, ktoré však boli na základe opravných prostriedkov sťažovateľiek zrušené rozsudkami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 22 Sp 30/07 z 27. júna 2008 a sp. zn. 22 Sp 21/09 z 26. júna 2009 a vec bola zakaždým vrátená obvodnému pozemkovému úradu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Sťažovateľky v sťažnosti uviedli, že aj napriek upozorneniu prokurátora Okresnej prokuratúry v Liptovskom Mikuláši adresovanom obvodnému pozemkovému úradu na prietahy v predmetnom reštitučnom konaní a aj napriek stanovisku verejného ochrancu práv, ktorý tiež konštatoval výskyt prietahov v tomto konaní, obvodný pozemkový úrad koná v ich veci so zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, čím sa oddaľuje právoplatné skončenie ich reštitučnej veci. Okrem toho sťažovateľky sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietajú aj porušenie svojho základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie z dôvodu, že podľa ich názoru zverenie rozhodovacej právomoci obvodnému pozemkovému úradu v reštitučných veciach je v rozpore so zásadami spravodlivého konania, pretože účastníci tohto konania nemajú k dispozícii žiadny opravný

prostriedok, ktorým by sa mohli domáhať preskúmania skutkových zistení tohto správneho orgánu, pretože súdy v konaní o žalobe podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) môžu preskúmať rozhodnutia správnych orgánov iba z hľadiska ich zákonnosti. Podľa tvrdenia sťažovateľiek sa tak nemôžu domôcť preskúmania postupu obvodného pozemkového úradu pri zisťovaní skutkového stavu na rozhodnutie v ich reštitučnej veci, aj keď podľa nich obvodný pozemkový úrad „... nezisťuje spoľahlivo skutočný stav veci, nezaobstaráva potrebné podklady...“, ale na druhej strane nad rámec zákona o reštitúciách obvodný pozemkový úrad považuje za podklad svojho rozhodnutia stanovisko Krajského úradu životného prostredia v Žiline, ktoré je podľa sťažovateľiek irelevantné vo vzťahu k ním uplatneným reštitučným nárokom, resp. k zákonným dôvodom na uplatnenie si reštitučných nárokov podľa zákona o reštitúciách.

V uvedených súvislostiach sťažovateľky v sťažnosti okrem iného uviedli:

«Nečinnosť Obvodného pozemkového úradu v Liptovskom Mikuláši v našom prípade rovnako konštatovala Okresná prokuratúra v Liptovskom Mikuláši v upozornení prokurátora zo dňa 25. 1. 2007 (č. Pd 2028/06-7), Verejný ochranca práv dňa 22. 9. 2008 (č. 2840/2008/VOP), Krajský súd v Žiline v uznesení zo dňa 20. 5. 2009. Domnievali sme sa, že po tomto už konečne začne Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši zodpovedne a zákonne konať, ale doposiaľ sa tak nestalo.

Podľa nášho názoru bolo porušené naše právo na nezávislý a nestranný tribunál z toho dôvodu, že o našich oprávnených nárokoch na navrátenie našich pozemkov podľa zákona č. 503/2003 Z. z. rozhoduje štátny orgán – Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši a nie nezávislý a nestranný súd. Tento orgán má politicky nominovaných vedúcich pracovníkov (po každých parlamentných voľbách sa menia títo vedúci pracovníci), tu vo všeobecnosti vidíme že nie je zabezpečená nestrannosť tohto úradu a nestrannosť jeho vydávaných rozhodnutí.

Slovenská republika prijatím zákona č. 503/2003 Z. z. preniesla na Obvodné pozemkové úrady rozhodovaciu právomoc ale tieto úrady podľa nášho názoru nespĺňajú kritéria kladené na súd a konanie pred týmito úradmi nemá znaky spravodlivého súdneho procesu, ktoré sú zakotvené v článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru. Odvolacími orgánmi voči rozhodnutiam vydanými obvodnými pozemkovými úradmi sú súdy, ale tieto môžu

rozhodnutia vydané obvodnými pozemkovými úradmi preskúmať len formálne, v rámci svojej kompetencie danej Občianskym súdnym poriadkom (piata časť tretia hlava O. s. p.) môžu rozhodnutia pozemkových úradov len zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nie chybné a protizákonné rozhodnutia zmeniť. ...

Zákon č. 503/2003 Z. z. delegoval Obvodným pozemkovým úradom súdnu moc, keď už tieto úrady majú moc výkonnú (čím došlo k porušeniu trojdelenia moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu) a tým nie je možné, aby sa zamedzilo zasahovaniu z vonka do rozhodovacej právomoci týchto štátnych orgánov

V tejto súvislosti Európsky súd pre ľudské práva poznamenal, že čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru zaručuje každej osobe najmä právo na to, aby jej záležitosť bola spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom, pričom uviedol, že „nezávislý“ znamená nezávislý na výkonnej moci, rovnako aj na účastníkoch konania (Ringeisen proti Rakúsku, 1971). Podľa tohto konštatovania Pozemkový úrad ako štátny výkonný orgán nemôže byť nezávislý keď má navyše aj súdnu moc v našom prípade danú zákonom č. 503/2003 Z. z. ...

Správny súd teda nie je ani kompetentný sám vykonávať dôkazy, ani zisťovať fakty, ani brať do úvahy nové skutočnosti. A navyše v prípade zrušenia správneho rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu vydaného na základe zákona 503/2003 Z. z. nemôže rozhodnúť namiesto neho, ale je povinný vrátiť mu vec na ďalšie konanie, čím dochádza takto k zbytočným prietahom v konaní... To znamená, že v tomto prípade správny súd vykonáva len kontrolu zákonnosti, keďže nemôže preskúmať celú spornú záležitosť s úplnou jurisdikciou. V tejto súvislosti už Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že je potrebné, aby sa rozhodnutie správneho orgánu nespĺňajúceho požiadavky článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru podrobilo následnej kontrole – „súdneho orgánu s úplnou jurisdikciou“. To znamená, že správny súd nemá právomoc zmeniť po všetkých stránkach tak po skutkovej ako aj právnej, napadnuté rozhodnutie vydané správnym orgánom-Obvodným pozemkovým úradom v Liptovskom Mikuláši. ...»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľky žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

«1) Základné právo navrhovateľiek B. K., M. L., O. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie našej záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného pozemkového úradu v Liptovskom Mikuláši v konaní podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátenie vlastníctva k pozemkom pôvodných parcelných čísel 14 a 30 nachádzajúcich sa v k. ú. obce B. porušené bolo.

2) Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši je povinný vydať navrhovateľkám všetky časti parcel pôvodných pozemnoknižných parcel... nachádzajúcich sa v obci B. , k. ú. B. zapísaných pôvodne v pozemnoknižnej vložke č. 13 k. ú. B.

3) Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši je povinný pri novom prejednávaní veci navrhovateľiek B. K., M. L., O. Š. v otázke ich uplatneného reštitučného nároku k pozemkom pôvodných parcelných čísel č. 14 a 30 nachádzajúcich sa v obci B. k. ú. B. podľa zákona č. 503/2003 Z. z. riadiť sa podľa rozhodnutia ObPUz 31. 5. 2007 č. 374-2007/00192-20VM a rozhodnúť o oprávnenom nároku navrhovateľiek v zmysle vety tohto rozhodnutia: „Na základe zamerania parcel z pôvodnej pkn. parcely... je možné prinavrátiť vlastníctvo k novovytvorenej parcele č. 488/5, z pôvodnej pkn. parcely... k novovytvoreným parcelám...“.

4) Nemožnosťou preskúmať rozhodnutia vydané Obvodným pozemkovým úradom v Liptovskom Mikuláši všeobecným súdom aj po skutkovej stránke došlo k porušeniu základných ľudských práv a slobôd navrhovateľiek garantovaných v čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Európskeho dohovoru.

5) Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši netvorí nezávislý a nestranný tribunál a tak došlo k porušeniu základných ľudských práv a slobôd navrhovateľiek garantovaných v čl. 6 Európskeho dohovoru.

6) Obvodnému pozemkovému úradu v Liptovskom Mikuláši vo veci uplatneného reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z. z. navrhovateľiek B. K., M. L., O. Š. o navrátenie vlastníckeho práva k parcelám pôvodných parcelných čísel... nachádzajúcich sa v k. ú. B. prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

7) Navrhovateľkám B. K., M. L., O. Š. Ústavný súd SR priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- Eur pre každú z navrhovateľiek, ktoré im je povinný Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši vyplatiť do dvoch mesiacov od

právoplatnosti tohto nálezu na účet ich splnomocneného zástupcu Mgr. P. K. Konajúceho za nich pred Obvodným pozemkovým úradom v Liptovskom Mikuláši...

8) Navrhovateľkám B. K., M. L., O. Š. sa priznáva úhrada trov konania spočívajúcich v nákladoch právneho zastúpenia pred Ústavným súdom SR za 2 úkony právnej pomoci podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. 598,02 Eur (2 x 1 úkon 115,90 € x 3, 695,40 €, krátený o 20 % 139,08 €, spolu 556,32 € + 2 x 3 paušál 6,95 €, spolu 41,70 €, celkom náklady PZ 598,02 €), ktoré je Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši povinný zaplatiť advokátke JUDr. M. F. PhD. na jej účet... do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľiek, ktoré sú v danom prípade zastúpené kvalifikovanou právnou zástupkyňou. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľky domáhajú. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľky domáhajú v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval iba o porušení tých práv (čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľky domáhajú v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných práv (čl. 20 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), ktoré sťažovateľky uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, treba podľa názoru ústavného súdu považovať iba za súčasť ich argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07, II. ÚS 214/08).

1. K namietanému porušeniu základného práva a práva na spravodlivé konanie

Sťažovateľky namietajú porušenie svojho základného práva a práva na spravodlivé konanie postupom obvodného pozemkového úradu z dôvodu, že aj keď je podľa ich názoru jeho postup pri vykonávaní dokazovania v ich reštitučnej veci nesprávny, nie je možné žiadnym dostupným prostriedkom nápravy domáhať sa jeho preskúmania, pretože správne súdy v konaní podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmavajú iba zákonnosť postupov a rozhodnutí správnych orgánov, pričom sú však viazané skutkovými zisteniami správneho orgánu. Podľa sťažovateľiek konanie pred obvodným pozemkovým úradom nie je kontradiktórne a závisí výlučne od svojvôle obvodného pozemkového úradu. Sťažovateľky v sťažnosti vyjadrujú svoj nesúhlas s tým, že zákon o reštitúciách zveril správnym orgánom (obvodným pozemkovým úradom) rozhodovaciu právomoc, pretože podľa ich názoru by táto právomoc mala byť zverená orgánom súdnej moci.

Podľa § 5 ods. 2 zákona o reštitúciách rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad.

Podľa § 5 ods. 3 zákona o reštitúciách na konanie podľa odseku 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 5 ods. 5 zákona o reštitúciách proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podľa odsekov 2 a 4 možno podať opravný prostriedok na súde.

Podľa § 32 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 250l ods. 1 a 2 OSP podľa ustanovení tejto hlavy (rozumej tretia hlava V. časti Občianskeho súdneho poriadku) sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 250q ods. 1 OSP ak nedôjde k vybaveniu opravného prostriedku spôsobom uvedeným v § 250f, 250o alebo 250p, nariadi súd pojednávanie. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250j ods. 2 písm. b) a c) OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a... vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že [b)] zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov alebo [c)] zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Podľa § 250s OSP proti rozhodnutiu súdu, ktorým potvrdí rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie. Proti rozsudku súdu, ktorým zruší rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie len z dôvodov uvedených v § 250j ods. 2 písm. a) a b). Obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľkami označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd ich sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu toho práva, porušenie ktorého sťažovateľky namietajú, t. j. práva na spravodlivé konanie, k porušeniu ktorého malo dôjsť tým, že podľa ich názoru spôsob zisťovania skutkového stavu obvodným pozemkovým úradom je nesprávny a nepreskúmateľný, a je teda založený iba na svojvôli obvodného pozemkového úradu, neposkytujú všeobecné súdy na základe

sťažovateľkám dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia ich práv.

Z už citovaných ustanovení Správneho poriadku a Občianskeho súdneho poriadku podľa ústavného súdu vyplýva dostatočná zákonná garancia procesných prostriedkov na zabezpečenie kontradiktórnosti, transparentnosti a preskúmateľnosti konania správneho orgánu rozhodujúceho o reštitučných nárokoch. Už v rámci správneho konania pred obvodným pozemkovým úradom majú sťažovateľky možnosť svojimi návrhmi a vyjadreniami prispieť k spoľahlivému a hodnovernému zisteniu skutkového stavu veci nevyhnutného pre rozhodnutie o ich reštitučnom nároku. Následne, v prípade nespokojnosti sťažovateľiek so spôsobom (zákonnosťou) alebo rozsahom obvodným pozemkovým úradom zisteného skutkového stavu veci majú sťažovateľky možnosť dosiahnuť nápravu využitím opravného prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu podľa tretej hlavy V. časti Občianskeho súdneho poriadku, o ktorom rozhoduje všeobecný súd, ktorý podľa Občianskeho súdneho poriadku môže zrušiť rozhodnutie správneho orgánu aj v prípade nedostatočného zistenia skutkového stavu (§ 250j ods. 2 OSP). Napokon, aj v prípade, že by sa všeobecný súd stotožnil so sťažovateľkami spochybňovanými závermi obvodného pozemkového úradu, v dôsledku čoho by rozhodnutie obvodného pozemkového úradu potvrdil, v zmysle Občianskeho súdneho poriadku majú ešte sťažovateľky možnosť domáhať sa preskúmania tohto rozhodnutia súdu využitím ďalšieho opravného prostriedku, a to odvolania podľa § 250s OSP.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľky teda majú možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutého postupu a rozhodnutia obvodného pozemkového orgánu využitím opravných prostriedkov podľa tretej hlavy V. časti Občianskeho súdneho poriadku, v konaní o ktorých sa všeobecné súdy v rozsahu ich preskúmacieho oprávnenia budú musieť v podstate vysporiadať s rovnakými argumentmi, ako sťažovateľky uvádzajú aj v konaní pred ústavným súdom. V prípade porušenia základných práv sú všeobecné súdy v rozsahu svojej kompetencie povinné toto porušenie preskúmať. Sťažovateľky sa tak môžu domôcť účinnej ochrany nimi namietaného práva na spravodlivé konanie už aj v konaní pred všeobecnými súdmi.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v primeranej lehote

Sťažovateľky sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietajú, že postupom obvodného pozemkového úradu v ich reštitučnej veci bolo porušené aj ich základné právo a právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v primeranej lehote.

V tejto súvislosti sťažovateľky využili aj žalobu podľa § 250t a nasl. OSP, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 22 Sp 83/08 z 20. mája 2009 uznal za dôvodnú a obvodnému pozemkovému úradu uložil povinnosť rozhodnúť v ich reštitučnej veci do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Podľa § 250u OSP za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení súdu podľa § 250t môže súd na opakovaný návrh účastníka, ak je správny orgán naďalej nečinný, uložiť pokutu do 3 280 €, a to aj opakovane. Pred rozhodnutím o pokute si súd vyžiada stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

Vzhľadom na skutočnosť, že obvodný pozemkový úrad nerešpektoval povinnosť uloženú mu rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 22 Sp 83/08 z 20. mája 2009 a nerozhodol vo veci sťažovateľiek v ním stanovenej lehote, sťažovateľky majú možnosť dosiahnuť zjednanie nápravy v súvislosti so zdĺhavým postupom obvodného pozemkového úradu ešte využitím opakovaného návrhu adresovaného všeobecnému súdu podľa citovaného ustanovenia § 250u OSP.

Na základe využitia procesného prostriedku podľa § 250u OSP tak sťažovateľky môžu dosiahnuť naplnenie účelu sledovaného aj v konaní o sťažnosti pred ústavným súdom, preto ústavný súd už po predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľiek bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní obvodnému pozemkovému úradu vo veci konať, ako aj rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľiek (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2010